

Waarom heeft Stad & Natuur een schaapskudde?

Stad & Natuur zorgt voor de begrazing van percelen in Almere Haven en de Noorderplassen in opdracht van de gemeente Almere. Dit gebeurt met een kudde Schoonebeker heideschape die gescheperd worden door een herder met zijn honden. Het primaire doel van de schapenbegrazing is het bevorderen van de biodiversiteit en het aanpakken van de invasieve reuzenberenklauw in Almere. Schapen zijn uiterst effectief in het terugdringen van deze plant die in heel Almere woekert en ernstige brandwonden kan veroorzaken. De schapen eten de toppen van de plant, waardoor bloei en dus zaadvorming voorkomen wordt. De percelen in Almere die door schapen begraasd worden zijn dan ook schoner van berenklauw dan de percelen waar gemaaid wordt. Begrazing door schapen bevordert de biodiversiteit in de stad: met hun graaspatroon en mest zorgen de schapen voor een ruiger grasland met meer kruiden en wilde bloemen waar o.a. insecten en vlinders heel blij van worden.

Schapenbegrazing in de stad

Stad & Natuur staat achter de keuze van de gemeente om middels de inzet van een schaapskudde de biodiversiteit in Almere te bevorderen. Dit past ook goed bij het groene en duurzame karakter van Almere. Voor de inwoners is het een bijzondere ervaring om in de stedelijke omgeving de schaapskudde met herder en zijn honden te beleven. Het beheer van de schaapskudde gebeurt met alle aandacht en volle inzet van de herder en zijn collega's van Stad & Natuur. Zo is geborgd dat dierenwelzijn en kuddebeheer volgens wet- en regelgeving en beheerafspraken van Stad & Natuur plaatsvindt. Alle dieren bij Stad & Natuur zijn van evenveel waarde en worden zorgvuldig behandeld en verzorgd op een professionele manier. De schaapskuddes leveren een goede bijdrage aan de groene stad en het vergroten van de betrokkenheid van de bewoners daarbij. Stad & Natuur is er trots op dat de schaapskudde in de stad kan grazen.

Bijdrage aan het ras Schoonebeeker heideschaap

Daarnaast vindt Stad & Natuur het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de instandhouding van dierenrassen die van oudsher in Nederland voorkomen. Zo ook het Schoonebeeker heideschaap, waaruit de kudde bestaat. In de jaren '70 van de vorige eeuw waren er slechts enkele tientallen Schoonebeekers over. Door de gezamenlijke inspanning van fokkers en hobbyisten wordt er nu weer veel aandacht besteed aan de toekomst van de Schoonebeeker en worden diverse kuddes actief ingezet in het beheer van natuur en landschap. (zie ook: <https://szh.nl/dieren/schaap/schoonebeeker/>) Tussen de verschillende kuddes vindt een uitwisseling van lammeren plaats om zodoende een sterk ras in stand te houden en er voor te zorgen dat de bloedlijnen van de verschillende kuddes vrij blijven van inteelt. De kudde wordt elk jaar gekeurd voor het stamboek met in 2020 een goede beoordeling.

Wat is de samenstelling van de kudde?

In de zomermaanden telt de kudde ongeveer 400 - 500 schapen; dit aantal is nodig om de groei van de vegetatie onder controle te houden op de aangewezen percelen. Elk voorjaar worden er lammeren geboren binnen de kudde, zowel ooiën als rammen.

Waarom kiest Stad & Natuur er voor om lammeren geboren te laten worden?

Om een gezonde en vitale kudde te hebben is het nodig elk jaar te verjongen met jonge ooiën, oudere ooiën vallen af door ouderdom en/of ziekte, nieuwe ooilammeren houden de kudde op sterkte. Bovendien heb je in het voorjaar/zomer meer schapen nodig omdat dan het gras harder groeit dan in het najaar/winter. Ook voor de instandhouding van dit zeldzame

schapenras is aanwas met lammeren nodig. Dit betekent dat er zowel ooien als rammen geboren worden.

Hoe lang lopen lammeren bij de schapen?

De lammeren lopen minimaal 10 weken bij hun moeders. Na 3 maanden kunnen ze geslachtsrijp zijn. Rond die tijd nemen de ooien over het algemeen zelf afstand van hun lammeren. Ook krijgt de ooi op deze manier ruim de tijd om voor de winterperiode te herstellen van de dracht- en zoogperiode. Ramlammeren kunnen de ooilammeren en de moederooien bevruchten vanaf het moment dat ze geslachtsrijp zijn, vandaar dat ze rond een periode van circa 3 maanden gescheiden worden van de ooien. Daarnaast neemt de hoeveelheid voedsel wat de schapen in het najaar en winter tot zich kunnen nemen uit de natuur af en is het dus wenselijk dat de kudde in de winter kleiner is dan in het voorjaar en zomer. Zogenaamde fleslammeren zijn hierop de uitzondering, deze worden eerder afgestoten. Deze moeten handmatig gevoed worden en dat is met een dergelijke grote kudde niet mogelijk.

Wat doet Stad & Natuur met de lammeren die niet aangehouden worden?

Stad & Natuur kan jaarlijks een deel van de lammeren, zowel ooi als ram, plaatsen bij andere kuddes of handelaren in het land. Ramlammeren kunnen worden ingezet als dekram, zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan het instandhouden van het rassaap Schoonebeker heideschaap. Rammen uitplaatsen is moeilijk vanwege de beperkte vraag, daarom kan het nodig zijn deze naar de slacht te brengen. De rammen kunnen niet worden aangehouden vanwege onder andere het risico van inteelt. Daarnaast zorgen ramlammeren voor onrust en stress bij de kudde, omdat zij achter de andere schapen aangaan. Daarom stoten de ooien hun ramlammeren zelf af rond de 3 maanden. Stad & Natuur doet dit alles met inachtneming van alle wet- en regelgeving en eigen beleid t.a.v. dierenwelzijn. Indien slacht nodig is, betekent dit dat het vervoer van de dieren goed geregeld is, de lammeren in een geselecteerd slachthuis netjes worden behandeld en niet ritueel geslacht worden. Castratie past om meerdere redenen niet bij schaapskuddebeheer.